

Valmistelija Ympäristötarkastaja Nina Keränen, p. 040 1865 409 ja ympäristötarkastaja Reeta Tolari, p. 040 6560 398

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa (ELY-keskus) on käsiteltävänä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukainen Tuulialfa Oy:n Pudasjärven Aittovaaran tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (253/2017) mukaisena yhteysviranomaisena lausuntoa Pudasjärven kaupungilta Tuulialfa Oy:n Pudasjärven Aittovaaran tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta (POPELY/591/2023). Oulunkaaren ympäristölautakunta toimii Pudasjärven kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena. Lausunto pyydetään antamaan 28.4.2023 mennessä.

Tuulialfa Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Aittovaaran alueelle, joka sijaitsee noin 16 kilometriä Pudasjärven keskustan lounaispuolella. Hankealueen koko on noin 3050 hehtaaria. Hankealueella on pääosin suoalueita, ojitettuja soita sekä metsätalouskäytössä olevaa metsää. Alueella on kolme pientä lampea. Hankealueen metsät ovat pääasiassa yksityisten maanomistajien omistuksessa.

Hankealueelle on suunnitteilla 26–29 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on 8-10 MW. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat yhdystiet, voimaloiden väliset huoltotiet, maakaapelointi voimaloiden välille ja sähköasema.

Hankkeen tavoitteena on lisätä Suomen uusiutuvan energiatuotannon kapasiteettia ja vastata siten omalta osaltaan Suomen ilmasto- ja energiastrategian tavoitteisiin. Hankealue sijoittuu vireillä olevan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan kaavaluonnoksessa määritellylle tuulivoima-alueelle.

YVA:ssa tarkastellaan kahta hankevaihtoehtoa. Vaihtoehdossa VE 1 on 29 tuulivoimalaa ja vaihtoehdossa VE 2 on 26 tuulivoimalaa. Vertaoluvaihtoehtona eli vaihtoehtona nolla VE 0 on se, että hanketta ei toteuteta.

Valmistelijoiden esitys Oulunkaaren ympäristölautakunta lausuu YVA-ohjelmasta seuraavaa:

Oulunkaaren ympäristöpalvelut toi esille 11.10.2022 järjestetyssä hankkeen ennakkoneuvottelussa, että YVA-menettelyssä tulisi ottaa huomioon maa-ainesten tarve ja ottamisen vaikutukset. Lisäksi tuotiin esille hankkeen itäpuolella oleva Iso-Marikasvaaran pohjavesialue, jolla on vedenottamo.

Ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmassa on esitetty arvio tarvittavalle kiviainesten määrälle ja että vaikutuksia arvioidaan mahdollisiin lähialueiden maa-ainesten ottoalueisiin ja maa-ainesten ottoon varattuihin alueisiin. Suunitelmassa sanotaan, että arvioinnissa ei oteta suoranaisesti kantaa siihen, mistä maa-ainekset hankealueelle tuodaan, koska hankkeen

toteutuessa maarakentamisesta vastaava urakoitsija valitsee sopivat maa-ainesten ottopaikat. Oulunkaaren ympäristölautakunta esittää, että YVA-menettelyssä tulisi ottaa huomioon mahdollinen hankealueelta tapahtuva maa- ja kalliokiviainesten ottotoiminta, ja kartoittaa ottotoimintaan sopivat alueet. Hankealueen sisällä ei tällä hetkellä ole voimassa olevia maa-aineslupia ja hankkeen vaatiman maa-ainesmäärän ollessa suuri, ottotoiminnalla tulee olemaan vaikutusta alueen ympäristöön.

Hankealueelle sijoittuu kokonaan Aittovaara-Laataikon pohjavesialue (11615184), joka on muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue (2-lk). Arviointisuunnitelman mukaan voimaloita ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle, mutta karttakuvien perusteella VE1 vaihtoehdossa kuusi ja VE2 vaihtoehdossa viisi voimalaa sijaitsee pohjavesialueen välittömässä läheisyydessä. Kuten arviointisuunnitelmassa on tuotu esille, maakuntakaavassa pohjavesialueen suunnittelumääräyksenä on mainittu "pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävin vesiensuojelutoimenpitein."

Oulunkaaren ympäristölautakunta esittää, että voimaloiden sijainteja Aittovaara-Laataikon pohjavesialueen läheisyydessä arvioidaan huolellisesti ja varmistetaan, että voimalat sijoitetaan riittävän etäälle pohjavesialueen rajasta. Lisäksi tulee huomioida tuulivoimaloihin liittyvän muun infran (tiet, kaapelointi) rakentaminen ja niiden vaikutus pohjavesialueeseen.

Ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmassa on otettu huomioon Iso-Marikaisvaaran pohjavesialueella sijaitseva Seulan vesiosuuskunnan vedenottamo. Arviointisuunnitelmassa on esitetty pohjaveden virtauksen olevan lännestä kohti hankealuetta, joka turvaa pohjaveden laatua. Oulunkaaren ympäristölautakunta esittää, että YVA-menettelyssä tulee kuitenkin kiinnittää erityistä huomiota Iso-Marikaisvaaran pohjavesialueeseen ja siihen kohdistuviin hankkeesta aiheutuviin rasitteisiin. Terveysturvallisuuslain (763/1994) ja talousvesiasetuksen (1352/2015) mukaisesti talousvesi ei saa aiheuttaa terveyshaittaa ihmisille. Pudasjärvellä pohjavesien merkitys on erityisen suuri, sillä kaupungin kaikki talousvesi tulee pohjavesistä. YVA-menettelyssä tulee tarkastella myös Iso-Marikaisvaaran ja Aittovaara-Laataikon pohjavesialueen hydrogeologista yhteyttä, jotta voidaan arvioida hankkeen mahdolliset riskit nykyiselle vedenottamolle.

Hankealueen itäosa sijoittuu Jaurakaojan valuma-alueelle jossa vedet virtaavat Jaurakaisjärveen. Oulunkaaren ympärisöpalvelut on vastaanottanut viimeisen kahden vuoden aikana yhteydenottoja Jaurakaisjärven kiinteistöjen omistajilta järven heikentyneestä tilasta. Tästä syystä Oulunkaaren ympäristölautakunta esittää, että YVA-menettelyssä tulee kiinnittää erityisesti huomiota Jaurakaojan valuma-alueen vaikutuksiin ja varmistaa, ettei hanke lisää kuormitusta Jaurakaisjärveen.

Ympäristöjohtajan esitys Ympäristölautakunta päättää
1) hyväksyä valmistelijoiden esityksen.
2) tarkistaa tämän pykälän heti kokouksessa.

Päätös

Ympäristölautakunta hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että Juha Heikkilä ja Marja-Leena Jokikokko ilmoittivat esteellisyytensä hallintolain 28 § osallisuusjäävi perusteella. He poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Jakelu

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus